

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิงในเขต
เทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวศศิกานต์ อินตะแก้ว

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดการรुक้าแม่น้ำปิง อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง สภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งเพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง การศึกษานี้เป็นการ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาข้อมูล จากเอกสารงานวิจัยและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การ สัมภาษณ์ข้อคิดเห็นแบบเจาะลึกจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนทั่วไปที่อยู่อาศัยริม สองฝั่งแม่น้ำปิง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

หน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการดูแล รักษา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาเชียงใหม่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย โดยมี อำเภอเมืองเชียงใหม่และเทศบาล นครเชียงใหม่ ร่วมดูแล รักษา รับผิดชอบในฐานะผู้ปกครองท้องที่ ตามพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ สำนักงานที่ดินอำเภอและสำนักงานที่ดินจังหวัด เป็นผู้รังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อออก เอกสิทธิ์ที่ดินของเอกชนหรือหน่วยงานรัฐที่ติดแม่น้ำปิงหรือที่สาธารณะริมฝั่งแม่น้ำปิง ตาม ประมวลกฎหมายที่ดิน สถานีตำรวจนครเชียงใหม่ ในฐานะผู้รับแจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำ ผิดกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้ง 5 หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานในการป้องกันและ แก้ไข ปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง โดยมีการดำเนินการทั้งในเชิงป้องกันและเชิงแก้ไขปัญหา ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ที่พบจาก การศึกษา ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายเกี่ยวกับแนวเขตแม่น้ำและอำนาจหน้าที่ในการ ดูแลรักษา กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนและ เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ปัญหาข้อจำกัดด้านทรัพยากรของหน่วยงาน (บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี) และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สภาพการรुक้าแม่น้ำปิงตามความเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนทั่วไปมีความเห็นตรงกันว่า ผู้รुक้ามีเจตนาที่จะเข้าครอบครองพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำนอกแนวกรรมสิทธิ์ของตนเองในลักษณะค่อยๆขยายพื้นที่เพื่อทำประโยชน์ให้มากขึ้น โดยมีลักษณะสิ่งปลูกสร้างที่พบเห็นได้มากที่สุดคือ ร้านอาหาร สถานประกอบการ โรงแรม และบ้านเรือนที่อยู่อาศัย

สาเหตุของการรुक้าแม่น้ำปิง เจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ แสดงความเห็นว่ามีสาเหตุจากผู้รुक้าขาดจิตสำนึกและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่เกรงกลัวและไม่เคารพกฎหมาย เข้าใช้พื้นที่ต่างๆที่ทราบว่าเป็นการรुक้า รองลงมาระบุว่าเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเข้มงวด ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบข้อกฎหมาย และขาดความชัดเจนเรื่องขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ขณะที่ผู้รुक้าแม่น้ำปิงระบุว่าใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่นอกเหนือกรรมสิทธิ์ของตนเองเนื่องจากไม่ทราบว่าเป็นการรुक้าและทำผิดกฎหมาย ซึ่งเจ้าหน้าที่บางส่วน แสดงความเห็นว่ามีเพียงส่วนน้อยที่ผู้รुक้าไม่ทราบจะทำผิดกฎหมายโดยเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนในสิทธิตามกรรมสิทธิ์ที่ดินของตนเองและความหมายของสิ่งอก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง ผู้ให้ข้อมูลเสนอให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่ชัดเจน ควรมีการจัดทำหลักเขตควบคุมทางน้ำ จัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่มีหน้าที่หลัก จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ต่างๆเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง มีจิตสำนึกและนำมาตรการทางสังคมมาช่วยในการร่วมดูแล รักษา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการรुक้าแม่น้ำปิง ประชาชนทั่วไปและผู้ที่อยู่อาศัยริมสองฝั่งแม่น้ำปิงต้องแสดงออกและพร้อมใจกันต่อต้านผู้รुक้าแม่น้ำปิงเพื่อให้เกิดความละเอียดใจในการกระทำที่ผิดกฎหมาย และแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐทราบหากพบเห็นการรुक้าแม่น้ำปิงหรือกระทำผิดกฎหมาย

Independent Study Title	Prevention and Solution for Trespassing Ping River in Chiang Mai Municipality Area
Author	Miss Sasikan Intakaew
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Pairat Trakarnsirinont

Abstract

The objectives of this study were to study the cause of Ping River trespassing in Chiang Mai Municipality area, the responsibilities and the performance of government sectors in preventing and solving Ping River trespassing, and the obstacles and challenges of the operation to solve such problem. The study also offers suggestions to prevent and solve Ping River trespassing. This study is a qualitative study. Data were collected from relevant researches and laws, and structural in-depth interviews with government officers and people living on Ping River bank.

The result of the study showed that the main sector which held the responsibility of caring, preserving, preventing and solving Ping River trespassing in Chiang Mai Municipality area was Chiang Mai Marine Office. Its responsibilities were appointed following The Navigation in Thai Waters Act. Chiang Mai City and Chiang Mai Municipality participated in caring, preserving as local administrators following Local Government Act. District Lands Office and Provincial Lands Office surveyed land to issue certificate of ownership to private or government sectors near Ping River bank or public place on Ping River bank, according to the Land Code. Chiang Mai Police Station was a receiver of reported crime and was responsible for prosecuting those responsible, as per the Criminal Code and Criminal Procedure Code. The 5 sectors operated according to their authorities and responsibilities to prevent and solve Ping River trespassing. Their operations were both preventive and remedial. From the study, the obstacles and challenges of their performances included the ambiguity of the law about the river boundary and the responsibility in taking care of the river. In addition, the procedure of the operation included a number of processes and sectors. The law enforcement of the sectors and officers were also problematic. The resources of the sectors including human resource, budget, and technology were

limited. Moreover, there was a problem of the cooperation between relevant government sectors and interested people.

Regarding the situation of Ping River trespassing, the government officers and the people agreed that the transgressors intended to possess the area that was not of their ownership. They gradually expanded their area for the sake of their benefits. The most frequently found buildings were restaurant, commercial building, hotel, and house.

Regarding the cause of Ping River trespassing, most of the government officers and the people noted that the transgressors lacked sense of community and were greedy. They did not respect the law and encroached on the area that they did not own. Another cause was that the government officers did not strictly follow their authorities and responsibilities. Additionally, the problem was caused from the lack of continuity in the operation, lack of publication about the laws to the people, and the lack of clarity about the area in each sector's responsibilities. The transgressors claimed that they used the area out of their ownership because they were not aware of the law. However, some government officers mentioned that only a small number of transgressors violated the law because of their ignorance of the law and misunderstanding between the land in their ownership and extended land.

For the prevention and solution of Ping River trespassing, the respondents suggested that every relevant government sectors clearly define their authorities and responsibilities. The marine control boundary should be set up. The cooperative principles of the relevant officers should also be appointed. The main responsible sector should have public relations to promote the understanding of the law and sense of community. Social measures should play a role in caring, preserving, preventing, and solving Ping River trespassing. General people and those who lived on the river bank should be united to stop the transgressors to make them feel shame about their law violation. The people should report on Ping River trespassing or the law violation to the government sectors.